Lieta Nr.1A68044720
Nr. 1A-0059-21/19
ECLI:LV:RPPT:2021:0414.1A68044720.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 14. aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese S.Groza,
atklātā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/ sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka p.i. 2020. gada 3. jūlija lēmumu Nr. /numurs/.

Aprakstošā daļa

2020. gada 19. maijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr./numurs/ par Ceļu satiksmes noteikumu 18. panta 2. punktā noteikto prasību pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{24}$ panta otrajai daļai, piemērojot naudas sodu 85 EUR apmērā.

Šo lēmumu /pers. A/ (turpmāk arī – Sūdzības iesniedzējs) pārsūdzēja un ar Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka p.i. (turpmāk arī – Iestādes) 2020. gada 3. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk arī – Lēmums) tas atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka lietā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr. /numurs/ par to, ka 2020. gada 13. martā plkst. 13.10 transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk arī – Transportlīdzeklis) tika vadīts Rīgā pa Brīvības gatvi no Garkalnes ielas puses Šmerļa ielas virzienā, pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2.punkta prasības. Pārkāpums fiksēts ar tehnisko līdzekli – mobilo video reģistrācijas iekārtu Roadmetric Enforcement Deputy Nuvo 5100VTC Nr. /numurs/. Līdz ar to konstatēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{24}$ panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums, piemērojot naudas sodu 85 EUR apmērā.

Lietā atbilstoši Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra datu bāzes ziņām konstatēts, ka Transportlīdzekļa īpašnieks ir Sūdzības iesniedzējs.

Lēmumā, atsaucoties uz Ceļu satiksmes likuma 9. pantu, 18. panta 2. punktu, 19., $43.^{6}$ pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 244., 286., 272. pantu, norādīts, ka administratīvā pārkāpuma fiksēšanai tika izmantota mobilā video reģistrācijas sistēma Enforcement Depuly Nuvo 5100VTC Nr. /numurs/, kas ir integrēta Valsts policijas dienesta transportlīdzeklī uzstādīta video un automātiskās valsts numurzīmju atpazīšanas risinājums, kas nodrošina videoierakstu, pārkāpumu noteikšanu, notikumu ģenerēšanu un attēlu apstrādi tiesībsargājošo institūciju vajadzībām. Minētā sistēma sniedz pastāvīgas uzraudzības iespēju brauktuves joslām, kas aptver Valsts policijas dienesta transportlīdzekli, nodrošinot, ka netiek izlaista neviena valsts numura reģistrācijas zīme, automašīnas salona video ierīce veic pastāvīgu videoierakstu.

Atbilstoši GPS koordinātēm, Valsts policijas transportlīdzeklis, kurā uzstādīta minētā mobilā video reģistrācijas sistēma, administratīvā pārkāpuma fiksēšanas laikā atradās pretim namam Brīvības gatvē /numurs/, Rīgā. No video reģistrācijas iekārtas veiktajiem ierakstiem izriet, ka administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā norādītajā vietā un laikā Transportlīdzeklis piedalījās ceļu satiksmē un tam nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšana (turpmāk arī – OCTA).

No Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra datu bāzes ziņām konstatējams, ka Transportlīdzeklim OCTA bija veikta laika periodā no 2019. gada 2. marta līdz 2020. gada 1.martam. Nākamās apdrošināšanas veikta no 2020. gada 22. aprīļa līdz 2021. gada 21. aprīlim. Līdz ar to secināms, ka 2020. gada 13. martā, kad tika fiksēts pārkāpums, Transportlīdzeklim nebija veikta OCTA.

Lēmumā, atsaucoties uz Ceļu satiksmes likuma 9., 19. pantu un 18. panta 2. punktu, norādīts, ka katra transportlīdzekļa vadītāja pienākums, uzsākot braukšanu ar transportlīdzekli, ir pārliecināties par tā tehnisko stāvokli, kā arī vai transportlīdzeklim noteiktā kārtībā ir veikta tā tehniskā apskate, kā arī ir spēkā esoša ???? polise.

Konkrētajā gadījumā Sūdzības iesniedzējs kā Transportlīdzekļa vadītājs un īpašnieks nav pārliecinājies par to, vai attiecībā uz transportlīdzekli ir veikta ????, kaut gan viņam vajadzēja par to pārliecināties un viņš varēja to izdarīt. Personai ir iespēja sekot tam līdzi, izmantojot internēta resursu mājaslapas www.ltab.lv un www.csdd.lv.

Attiecībā par Sūdzības iesniedzēja lūgumu atcelt visus lēmumus par soda naudas piemērošanu laika periodā no 2020. gada 2. marta līdz 2020. gada 15. aprīlim, Lēmumā norādīts, ka administratīvā lietvedība veicama un sods piemērojams saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa regulējumu, tostarp 35. pantā noteikto, ka gadījumā, ja viena persona ir izdarījusi divus vai vairāk administratīvos pārkāpumus, administratīvais sods tiek uzlikts par katru pārkāpumu atsevišķi.

Minētie pārkāpumi par Transportlīdzekļa apdrošināšanas neesamību nav konstatēti vienlaicīgi, turklāt par katru no tiem citā laikā ir ierosināta atsevišķa lietvedība, līdz ar to minētie administratīvie pārkāpumi ir atsevišķi pārkāpumi, kas konstatēti atsevišķi un par kuriem saskaņā ar minētā kodeksa 35.panta pirmo daļu administratīvie sodi piemērojami atsevišķi.

Lietā konstatējams, ka administratīvais pārkāpums tika fiksēts 2020. gada 13. martā un lēmums administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts 2020. gada 19. maijā. Līdz ar to lēmums par administratīvā soda piemērošanu ir pieņemts, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37. pantā noteiktos procesuālos termiņus.

Attiecībā par Sūdzības iesniedzēja norādīto argumentu, ka viņš aizmirsa iegādāties OCTA polisi, Lēmumā, atsaucoties uz minētā kodeksa 9. un 11. pantu, norādīts, ka, ja arī pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, tas atzīstams par izdarītu.

Lēmumā, norādīts, ka, ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{24}$ panta otrās daļas sankcijā paredzēto naudas sodu un Ceļu satiksmes likuma $43.^{6}$ panta trešās daļas nosacījumu, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, personai piemēro paredzēto minimālo naudas sodu, secināms, ka administratīvais sods ir piemērots, ievērojot normatīvo aktu regulējumu un nav konstatējami apstākļi soda mīkstināšanai.

Par minēto Lēmumu Sūdzības iesniedzējs iesniedzis sūdzību un lūdz Lēmumu atcelt.

Sūdzībā norādīts, ka 2020. gada 1. martā Transportlīdzeklim beidzās OCTA apdrošināšana. Līdz šim (2020. gadam) viņš savlaicīgi pirka ???? polisi, pagarinot ikgadēji tā darbības termiņu, jo saņēma SMS un/vai e-pasta atgādinājumus no Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) un/vai no apdrošināšanas sabiedrībām par to, ka apdrošināšanas polise drīz beigsies. 2020.gadā šādi atgādinājumi netika saņemti. Saistībā ar vispārējo ar Covid-19 saistīto nemieru, baiļu un ārkārtas situācijas dēļ Latvijā un visā pasaulē viņš aizmirsa atjaunot Transportlīdzekļa apdrošināšanu. Līdz pat 2020. gada 15. aprīlim viņš piedalījās ceļu satiksmē bez Transportlīdzekļa OCTA apdrošināšanas, nenojaušot to. Daudzas reizes viņš brauca garām ceļu policijas posteņiem, policijas automašīnām, fotoradariem, un tikai 2020. gada 15. aprīlī netrafarētā ceļu policijas automašīna viņu apturēja un paziņoja par to, ka Transportlīdzeklim nav OCTA apdrošināšanas. Par šo pārkāpumu tika izrakstīts protokols- lēmums un uzlikts naudas sods, ko viņš nekavējoties samaksāja un atjaunoja ???? apdrošināšanas polisi. Taču pēc tam, jau pēc soda apmaksas un ???? iegādes, viņš sāka saņemt sodus par to pašu pārkāpumu ar 4-6 nedēļu nokavēšanos, kas tika jau novērsts. Sākot no 2020.gada 2. marta Transportlīdzekli sāka fiksēt Roadmetric Enforcement Deputy Nuvo5100VTC sistēma, un viņš saņēma vairākus administratīvā pārkāpuma protokolus-lēmumus par Transportlīdzekļa vadīšanu bez OCTA. Ņemot vērā to, ka par pārkāpumiem viņš tika informēts tikai divus mēnešus pēc to fiksēšanas, rodas situācija, ka katru dienu var saņemt vairākus naudas sodus, un rezultātā persona uzzina par nederīgu ???? tikai pēc milzīga naudas sodu skaita saņemšanas. Līdz ar to šādā veidā netiek sasniegts administratīvā soda mērķis, proti, atturēt personu no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas, bet administratīva soda mērķa jēdziens tiek izmantots ļaunprātīgi. Ņemot vērā šos apstākļus un argumentus, Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt Lēmumu un nepiemērot sodu.

Lietā atrodas sekojoši pierādījumi/dokumenti: administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums, iesniegumi, OCTA standartlīgums, izdrukas no reģistriem, informatīvi materiāli (paziņojumi).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

2020. gada 19. maija administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr./numurs/ norādīts, ka 2020. gada 13. martā plkst. 13.10 Transportlīdzeklis tika vadīts Rīgā pa Brīvības gatvi no Garkalnes ielas puses Šmerļa ielas virzienā, pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2.punkta prasības. Pārkāpums fiksēts ar tehnisko līdzekli – mobilo video reģistrācijas iekārtu Roadmetric Enforcement Deputy Nuvo 5100VTC Nr. /numurs/. Līdz ar to konstatēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{24} panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums, piemērojot naudas sodu 85 EUR apmērā.

Ar Iestādes 2020. gada 3. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ šis lēmums atstāts negrozīts.

A r 2020. gada 1. jūliju spēkā stājās Administratīvās atbildības likums, ar kura stāšanās spēkā brīdi zaudē spēku Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma (stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā) Pārejas noteikumu 2. un 3. punktam, procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Administratīvo pārkāpumu lietās sakarā ar apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu vai attiecībā uz pārkāpumiem, kas fiksēti ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, ja pārkāpums izdarīts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, procesu pabeidz, piemērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa un Ceļu satiksmes likuma normas.

Konkrētajā lietā apskatāmais administratīvais pārkāpums ir fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, un tas fiksēts līdz Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās dienai, tad atbilstoši minētā likuma Pārejas noteikumu 3. punktam, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, tiek piemērotas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas, kā arī Ceļu satiksmes likuma normas (redakcijā līdz 2020. gada 30. jūnijam).

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13} panta trešajai daļai pievienojas Lēmumā norādītajiem apstākļiem par pārkāpuma konstatēšanu.

Iestāde, pieņemot Lēmumu, ir izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un Lēmumā norādījusi pārkāpuma faktiskos apstākļus un argumentus (motivāciju), kas to pamato. Iestāde ir izvērtējusi pierādījumus atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. un 244. panta prasībām. Lietā iegūtie pierādījumi ir pietiekami, pieļaujami un ticami pierādījumi, kas kopumā pierāda Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{24} panta otrajā daļā paredzēta pārkāpuma esību.

Minētā kodeksa 149.^{24} panta otrajā daļā paredzēta administratīvā atbildība par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, attiecībā uz kuru nav izdarīta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2. punktā noteikts, ka ar transportlīdzekli aizliegts piedalīties ceļu satiksmē, ja nav veikta transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

Ar lietā gūtajiem pierādījumiem ir pierādīts un nepastāv strīds par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā Sūdzības iesniedzējs vadīja viņa īpašumā esošo Transportlīdzekli un piedalījās ceļu satiksmē. Administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā Transportlīdzeklim nebija veikta OCTA. Transportlīdzeklim OCTA bija veikta laika periodā no 2019. gada 2. marta līdz 2020. gada 1.martam. Nākamās apdrošināšanas veikta no 2020. gada 22. aprīļa līdz 2021. gada 21. aprīlim. Līdz ar to konstatējams, ka, laikā, kad Transportlīdzeklis piedalījās ceļu satiksmē, proti, 2020. gada 13. martā plkst. 13.10, Transportlīdzeklim nebija veikta OCTA.

Arī Sūdzības iesniedzējs neapstrīd pārkāpuma faktisko apstākļu esību, bet norāda, ka līdz šim (2020. gadam) viņš savlaicīgi pirka ???? polisi, pagarinot ikgadēji tā darbības termiņu, jo saņēma SMS un/vai e-pasta atgādinājumus no CSDD un/vai no apdrošināšanas sabiedrībām par to, ka apdrošināšanas polise drīz beigsies, bet 2020. gadā šādi atgādinājumi netika saņemti. Saistībā ar vispārējo ar Covid-19 saistīto nemieru, baiļu un ārkārtas situācijas dēļ Latvijā un visā pasaulē viņš aizmirsa atjaunot Transportlīdzekļa apdrošināšanu. Līdz pat 2020. gada 15. aprīlim, kad viņu apturēja policijas darbinieki un piemēroja sodu par Transportlīdzekļa vadīšanu bez OCTA apdrošināšanas, ko viņš nekavējoties samaksāja un iegādājās OCTA polisi, viņš daudzas reizes brauca garām ceļu policijas posteņiem, bet nekāda informācija par pārkāpumiem viņam netika sniegta. Pēc soda apmaksas un ???? polises iegādes, viņš sāka saņemt sodus par to pašu pārkāpumu ar 4-6 nedēļu nokavēšanos. Ņemot vērā šos apstākļus, rodas situācija, ka var saņemt vairākus naudas sodus, un rezultātā persona uzzina par nederīgu ???? tikai pēc milzīga naudas sodu skaita saņemšanas. Līdz ar to šādā veidā netiek sasniegts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22. pantā noteiktais soda mērķis, proti, atturēt personu no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas, bet administratīva soda mērķa jēdziens tiek izmantots ļaunprātīgi. Ņemot vērā šos apstākļus un argumentus, Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt Lēmumu un nepiemērot sodu.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 7. un 8. pantam lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem un administratīvās ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu veicama, stingri ievērojot likumību. Persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

Attiecībā uz lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu ir attiecināmas tiesību normas, kas ir ietvertas Ceļu satiksmes likumā, kā arī Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā (turpmāk arī – Apdrošināšanas likums), kas noteic to, ka jebkuram

transportlīdzekļa īpašniekam vai likumīgajam lietotājam, lai piedalītos ceļu satiksmē, ir jānoslēdz sauszemes transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgums (OCTA).

Sūdzības iesniedzējs kā tiesisko attiecību subjekts, kurš piedalās ceļu satiksmē ar Transportlīdzekli, bija pakļauts tiesiskajām attiecībām, kuras regulē Ceļu satiksmes likums un Apdrošināšanas likums, tostarp par transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas nepieciešamību un viņam tās bija jāizpilda.

OCTA apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai likumīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība par ceļu satiksmes negadījumā nodarītu zaudējumu trešajai personai.

Apdrošināšanas likuma 1. panta 3. punktā noteikts, ka apdrošināšanas līgums ir vienošanās, saskaņā ar kuru transportlīdzekļa īpašnieks uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju noteiktajā termiņā un apmērā, kā arī izpildīt citas noteiktās saistības, bet apdrošinātājs uzņemas saistības izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, iestājoties apdrošināšanas gadījumam.

Līdz ar to OCTA līguma noslēgšana ir vērsta uz likuma mērķa izpildi, kam ir leģitīms mērķis, proti, aizsargāt ceļu satiksmes negadījumos cietušo trešo personu intereses un reglamentēt tiesiskās attiecības starp transportlīdzekļu īpašniekiem, tiesīgajiem lietotājiem un apdrošinātājiem sakarā ar transportlīdzekļu īpašnieku un tiesīgo lietotāju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu (Apdrošināšanas likuma 2.pants).

Ar minēto likumu tiek regulētas transportlīdzekļu īpašnieku/turētāju un apdrošinātāju tiesiskās attiecības, kas noteic OCTA līgumslēdzējām pusēm, proti, gan apdrošināšanas ņēmējam, gan apdrošinātājam vienlīdz izpildāmas saistības, kas vērstas uz likuma mērķa izpildi – aizsargāt ceļu satiksmes negadījumos cietušo trešo personu intereses un reglamentēt tiesiskās attiecības starp transportlīdzekļu īpašniekiem, tiesīgajiem lietotājiem un apdrošinātājiem sakarā ar transportlīdzekļu īpašnieku un tiesīgo lietotāju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

Tādējādi minētā likuma normas ir izpildāmas, reģistrējot transportlīdzekli un ar to piedaloties ceļu satiksmē, kam pakārtoti šo tiesisko attiecību subjektiem ir jāievēro ceļu satiksmi reglamentējošie normatīvie akti.

Ceļu satiksmes likuma 20. panta pirmajā un ceturtajā daļā noteikts, ka transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam, turētājam) ir pienākums darīt visu nepieciešamo, lai ceļu satiksmē netiktu izmantoti tādi viņa lietošanā esošie transportlīdzekļi, kuriem nav dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē vai uz kuriem attiecas aizliegums piedalīties ceļu satiksmē. Ir jāveic mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

No Sūdzības iesniedzēja norādītajiem argumentiem konstatējams, ka viņš piedalījās ceļu satiksmē laikā, kad Transportlīdzeklim nebija veikta OCTA apdrošināšana. Līdz ar to viņam vajadzēja zināt un viņš varēja zināt, ka, piedaloties ceļu satiksmē ar Transportlīdzekli, kuram nav veikta OCTA apdrošināšana, iestāsies juridiskas sekas – administratīvā atbildība.

Sūdzības iesniedzējam vajadzēja un viņš varēja sekot līdzi OCTA līguma darbības termiņam, tostarp arī Sūdzības iesniedzēja norādītajā gadījumā, ja netika saņemti SMS vai e-pasta atgādinājumi par OCTA darbības termiņa beigām. Sūdzības iesniedzējs kā Transportlīdzekļa īpašnieks/vadītājs varēja un viņam vajadzēja pārliecināties par OCTA darbības laiku, tostarp izmantojot interneta resursu mājaslapas www.ltab.lv un www.csdd.lv.

Attiecībā par Sūdzības iesniedzēja norādi, ka viņš aizmirsa iegādāties OCTA polisi, Lēmumā, atsaucoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9. un 11. pantu, ir pamatoti norādīts, ka gadījumā, ja arī pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, tas atzīstams par izdarītu.

Lietā nav konstatējami īpaši (izņēmuma) no personas gribas neatkarīgi apstākļi, kuru dēļ nav bijis iespējams izpildīt normatīvajos aktos noteiktās prasības par Transportlīdzekļa OCTA apdrošināšanu.

Sūdzības iesniedzēja norādītais arguments, ka lēmumu par soda piemērošanu viņš saņēma pēc tā, kā Transportlīdzekli 2020. gada 15. aprīlī viņu apturēja policijas darbinieki un tika piemērots administratīvais sods, ko viņš nekavējoties izpildīja un iegādājās OCTA, neizslēdz konkrētajā lietā konstatētā administratīvā pārkāpuma fakta esību, jo konkrētais pārkāpums ir fiksēts pirms OCTA iegādes, proti, 2020. gada 13. martā, ko nenoliedz arī pats Sūdzības iesniedzējs.

Lietā konstatējams, ka administratīvā pārkāpuma fiksēšanai tika izmantota mobilā video reģistrācijas sistēma Enforcement Depuly Nuvo 5100VTC Nr. /numurs/, kas ir integrēta Valsts policijas dienesta transportlīdzeklī uzstādīta video un automātiskās valsts numurzīmju atpazīšanas risinājums, kas nodrošina videoierakstu, pārkāpumu noteikšanu, notikumu ģenerēšanu un attēlu apstrādi tiesībsargājošo institūciju vajadzībām.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37. pantam lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, savukārt lēmums par soda piemērošanu tiek pieņemts deviņu mēnešu laikā, pretējā gadījumā lietvedība tiek izbeigta.

Lietā nav konstatējams minēto procesuālo termiņu noilgums, kas būtu par pamatu administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai atbilstoši minētā kodeksa 37. un 239. pantam.

Lietā administratīvais pārkāpums fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem 2020.gada 13. martā, un, veicot šo datu apstrādi, lēmums par administratīvā soda piemērošanu pieņemts 2020. gada 19. maijā, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37. panta pirmajā un ceturtajā daļā noteiktos procesuālos termiņus.

Likumdevējs, nosakot minētā kodeksa 37. pantā ietverto termiņu regulējumu, ir izvērtējis šo termiņa pieļaujamību un uzskatījis tos par samērīgiem un saprātīgiem administratīvā pārkāpuma lietvedības veikšanai.

Attiecībā par Sūdzības iesniedzēja norādīto, ka laika periodā no 2020. gada 2. martam līdz 2020. gada 15. aprīlim ir pieņemti vairāki lēmumi par Transportlīdzekļa vadīšanu bez OCTA, norādāms, ka minētais apstāklis nav attiecināms uz dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpumu, kā to norāda Sūdzības iesniedzējs.

Dubultās sodīšanas aizlieguma princips (*ne bis in idem*) aizliedz personu apsūdzēt vai tiesāt par otru nodarījumu tiktāl, ciktāl tas izceļas no identiskiem faktiem vai faktiem, kas būtībā ir tie paši, par kuriem persona reiz jau ir sodīta.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2009. gada 10. februāra spriedumā lietā *Sergey Zolotukhin pret Krieviju* norādīts, ka minētais princips aizliedz apsūdzēt vai tiesāt par otru nodarījumu tiktāl, ciktāl tas izceļas no identiskiem faktiem vai faktiem, kas būtībā ir tie paši. Izejas punkts jautājumā, vai fakti ir tie paši vai būtībā tie paši, ir procesa noslēguma lēmumā ietvertais faktu konstatējums. Izmeklēšanai tādējādi jābūt vērstai uz tiem faktiem, kas veido konkrēto faktisko apstākļu kopumu, kuros iesaistīta apsūdzētā persona un kuri ir nedalāmi saistīti laikā un telpā.

Lietā konstatētais administratīvais pārkāpums ir fiksēts 2020. gada 13. martā, pārkāpums ir fiksēts atsevišķi, tam ir konkrēts izdarīšanas laiks un vieta (atšķirīgs no pārējiem sūdzībā uzskaitītajiem pārkāpumiem), proti, konstatējot atsevišķu pārkāpumu (noteiktā vietā un laikā), kad Transportlīdzeklis piedalās ceļu satiksmē bez OCTA, ir pamatoti noteikta atbildība atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{24} panta otrajā daļā.

Tas izriet no minētā kodeksa 35. panta pirmajā daļā noteiktā regulējuma, proti, ja viena persona ir izdarījusi divus vai vairāk administratīvos pārkāpumus, administratīvais sods tiek uzlikts par katru pārkāpumu atsevišķi.

Sūdzības iesniedzēja norādītais apstāklis, ka laika periodā no 2020. gada 2. martam līdz 2020. gada 15. aprīlim pieņemtie lēmumi par Transportlīdzekļa vadīšanu bez OCTA, tostarp lietā pieņemtais lēmums, tika saņemti pēc apmēram diviem mēnešiem pēc pārkāpuma fiksēšanas, kas Sūdzības iesniedzēja ieskatā nesasniedz soda preventīvo mērķi – atturēt no atkārtotu pārkāpumu izdarīšanas, norādāms, ka tas neizslēdz konkrētajā lietā konstatēto administratīvās atbildības pamatu.

Preventīvi (tāds, kas novērš, darbība, kas pasargā – no franču valodas) pasākumi un to mērķis tver ne tikai administratīvā soda preventīvās funkcijas, bet arī pašas personas (Transportlīdzekļa vadītāja/īpašnieka) attieksmi pret normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildi.

Ceļu satiksmes likuma 20. pantā ir atsevišķi ietverti transportlīdzekļa īpašnieku, valdītāju un turētāju pienākumi un tiesības, kas norāda uz to būtisko nozīmi un leģitīmo mērķi – nodrošināt drošu satiksmi, kā arī preventīvi norāda, ka šo pienākumu neizpildes gadījumā minētajām personām var iestāties juridiskas sekas – administratīvā atbildība.

Līdz ar to transportlīdzekļa īpašniekam/vadītājam ceļu satiksmi reglamentējošos normatīvos aktos ir norādīts uz noteiktu pienākumu ievērošanu, preventīvi prezumējot, ka to neizpildes gadījumā var iestāties atbildība un tikt piemērots sods.

Samērojot konkrētajā lietā konstatētā pārkāpuma apstākļus ar personas iespējām zināt par OCTA termiņa beigām un nepieciešamību to iegādāties, konstatējams, ka Sūdzības iesniedzējam, veltot pietiekamu vērību, bija iespēja pārliecināties par to, vai Transportlīdzeklim, pirms tā piedalīšanās ceļu satiksmē, ir veikta OCTA.

Konkrētajā gadījumā, kaut arī Sūdzības iesniedzējs atsaucas uz to, ka vispārējās situācijas apstākļos saistībā ar Covid-19 pandēmiju, bija aizmirsis veikt OCTA, tomēr šie apstākļi nav tādi, kas būtu būtiski ierobežojuši iespēju izpildīt šīs prasības vai būtu radījuši būtiskus šķēršļus to izpildei. OCTA iegāde ir/bija pieejama un iespēja visā laika periodā, tostarp to izpildot attālināti ar interneta resursu starpniecību.

Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{24} panta otrajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu noteikts naudas sods astoņdesmit pieciem līdz simt divdesmit *euro*.

Ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{24} panta otrās daļas sankcijā paredzēto naudas sodu un Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} panta trešās daļas nosacījumu, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, personai piemēro paredzēto minimālo naudas sodu, secināms, ka administratīvais sods, kas noteikts soda sankcijas minimālā apmērā – 85 EUR, ir piemērots tiesiski pamatoti, ievērojot normatīvo aktu regulējumu.

Atbilstoši minētā kodeksa 21. pantam personu var atbrīvot no administratīvās atbildības, ja ziņas par pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Ceļu satiksmē izdarītu administratīvu pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit *euro* un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Konkrētajā gadījumā ir konstatējams ceļu satiksmē izdarīts pārkāpums, par kura izdarīšanu paredzēts naudas sods, kas pārsniedz četrdesmit *euro*.

Līdz ar to nav piemērojams Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. panta regulējums.

Turklāt pārkāpumu, kas saistīts ar transportlīdzekļa piedalīšanos ceļu satiksmē bez OCTA apdrošināšanas, nevar vērtēt kā maznozīmīgu vai nebūtisku pārkāpumu, jo Ceļu satiksmes likuma 20. pantā noteiktās prasības par OCTA nepieciešamību ir cieši saistītas ar ceļu satiksmes negadījuma rezultātā saistītu zaudējumu atlīdzināšanu trešajai personai.

Kaut arī pozitīvi ir vērtējama Sūdzības iesniedzēja paustā attieksme pret ceļu satiksmi reglamentējošu normatīvo aktu ievērošanu, proti, to, ka viņš 2020. gada 22. aprīlī (jau pēc konkrētajā lietā fiksēta pārkāpuma) iegādājās OCTA, tomēr šis apstāklis pats par sevi nenoteic īpašu vai izņēmuma apstākļu esību, kas būtu lieguši savlaicīgi iegādāties OCTA un piedalīties ceļu satiksmē, vadot Transportlīdzekli, tikai tad, kad tas atbilst Ceļu satiksmes likuma 20. panta pirmās un ceturtās daļas prasībām.

Sūdzības iesniedzējam nepastāvēja tādi šķēršļi (izņēmuma apstākļi), kas būtu lieguši izpildīt Ceļu satiksmes likuma 20. panta pirmajā un ceturtajā daļā noteiktās prasības.

Ņemot vērā pārkāpuma raksturu un izdarīšanas apstākļus, secināms, ka uzliktais naudas sods un tā apmērs ir samērīgs un atbilst soda mērķim.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2. un 3. punktu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{6} , 289.^{13} pantu, tiesa

nosprieda

Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka p.i. 2020. gada 3. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedums pieejams 2021. gada 14.aprīlī.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese S.Groza